

**Folketinget – Europaudvalget, Erhvervsudvalget,
Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri**

Christiansborg, den 27. oktober 2005

EU-chefkonsulenten

Til

udvalgenes medlemmer og stedfortrædere

Danmark har tabt feta-sagen ved EF-Domstolen

Resumé

Danmark har tabt sagen¹ om retten til at bruge betegnelsen feta om visse typer ost. Domstolen afviste at annullere Kommissionens beslutning om at sætte feta-betegnelsen på EU's liste over beskyttede betegnelser. Domstolen vurderede, at betegnelsen "feta" ikke er blevet en artsbetegnelse, og Kommissionen havde derfor handlet rigtigt ved at imødekomme Grækenlands ansøgning om beskyttelse af betegnelsen. Herefter må betegnelsen feta kun bruges om oste produceret i visse områder af Grækenland, ligesom fetaosten skal produceres i overensstemmelse med traditionelle græske produktionsmetoder (blandt andet udelukkende på fåre- og gedemælk). Producenter i andre medlemslande, herunder Danmark, har 2 år til at omstille deres markedsføring i.

Baggrund

EU vedtog i 1992 en forordning² om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler. Formålet med forordningen er - ifølge dens præambel - dels at tilskynde til en diversificering af landbrugsproduktionen gennem fremme af salget af produkter med visse kendetegn, dels at sikre forbrugerne klar og kortfattet varemæssig information med

¹ De forenede sager C-465/02 & C-466/02 – dom afsagt den 25. oktober 2005

² Rådets forordning nr 2081/92 af 14. juli 1992

oplysninger om produktets oprindelse. Selv om en række medlemslande allerede havde regler om beskyttelse af oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser var et fælles regelsæt på området hensigtsmæssigt af hensyn til EU's indre marked³.

I januar 1994 sendte de græske myndigheder – på grundlag af den nu gældende forordning - en **ansøgning** til Kommissionen om registrering af betegnelsen "feta" for en ost. Kommissionen **godkendte** ansøgningen, hvorefter Danmark sammen med Tyskland og Frankrig lagde sag an mod Kommissionen, idet man ønskede Kommissionen godkendelse annulleret.

Ved dom af 16. marts 1999 annullerede Domstolen Kommissionens godkendelse, idet Domstolen ikke mente Kommissionen havde foretaget en tilstrækkelig grundig sagsbehandling af den græske ansøgning. Der var med andre ord tale om en **procedurefejl** - dommen forholdt sig derimod ikke til det grundlæggende spørgsmål om, hvorvidt feta var blevet en almindelig betegnelse for en bestemt form for ost i saltlage.

Kommissionen startede derfor forfra med sin sagsbehandling og indhentede i den forbindelse en række oplysninger i de forskellige medlemslande om fetaost.

I de fleste medlemslande er der stort set ingen produktion af fetaost. Til gengæld har Grækenland, Frankrig, Tyskland og Danmark en betydelig produktion af fetaost, med Grækenland som den absolut største producent.

I Grækenland er fetaost blevet produceret siden oldtiden, næsten udelukkende til det græske marked. De officielle statistikker går tilbage til 1931, hvor der produceredes 25000 tons, medens produktionen nu årligt er på ca. **115.000 tons**. Ost med betegnelsen "feta" fremstilles i Grækenland udelukkende af fåremælk eller af en blanding af fåre- og gedemælk.

Danmark har produceret fetaost siden 1930'erne, næsten udelukkende til eksport. Produktionen steg til over 1000 tons i 1971, og efter at Fællesskabet fra 1975 begyndte at yde eksportrestitutionser for fetaost, steg produktionen af denne ost eksponentielt fra 9868 tons i 1975 til en maksimal produktion på

---

³ Forordningen dækker i øvrigt ikke de særlige regler, der gælder for spiritus og især oprindelsesbetegnelser for vin (appellationer m.m.).

110.932 tons i 1989. Siden 1995 har produktionen været aftagende, og den var i 1998 kun på **27.640 tons**, navnlig som følge af den lavere efterspørgsel fra tredjelande og den gradvise nedgang i eksportrestitutionerne for denne ost. Til den danske produktion anvendes der næsten udelukkende komælk.

Også Frankrig og Tyskland har en betydelig osteproduktion. I begyndelsen tog produktionen i Frankrig sigte på at dække efterspørgselen fra de armenske og græske befolkningsgrupper i Frankrig, medens den nu for gennemsnitligt 77,5 procents vedkommende er bestemt til eksport, dels til de øvrige medlemsstater, dels til tredjelande. Da den franske produktion var på sit højeste var den oppe på **19.964 tons**. Til den franske produktion anvendes der overvejende fåremælk og i mindre omfang komælk.

Tyskland har produceret fetaost siden 1972. Oprindeligt var produktionen udelukkende bestemt for de befolkningsgrupper i Tyskland, der var immigreret fra Balkanområdet, men efterhånden opstod der også en eksport til landene i Mellemøsten og Balkanlandene (hovedsagelig som følge af at der blev ydet eksportrestitutioner) samt til de øvrige medlemsstater. På sit højeste var produktionen her **39.201 tons**. Til den tyske produktion anvendes der næsten udelukkende komælk.

Osteproducenter i Danmark, Frankrig og Tyskland har med andre ord gennem mange år oparbejdet et marked for fetaoste, hvorfor de pågældende lande havde betydelig økonomisk interesse i at sikre, at deres osteproducenter fortsat kunne anvende betegnelsen feta om deres oste. Da Kommissionen efter at have undersøgt tingene til bunds endnu engang nåede frem til at den græske ansøgning skulle imødekommes, var det naturligt nok disse tre lande, der på ny lagde sag an mod Kommissionen med påstand om at den nye godkendelse skulle annulleres. Grækenland intervenerede ikke overraskende i sagen til støtte for Kommissionen.

Det er denne sag om annulation af Kommissionen nye godkendelse, som Domstolen nu har taget stilling til, og som Danmark sammen med Frankrig og Tyskland har tabt.

Sagen i korte træk

Sagens problemstilling er grundlæggende følgende: Er feta en **artsbetegnelse**, det vil sige en generel/generisk betegnelse for en bestemt type ost (ligesom f.eks. ymer eller sødmælk er generelle betegnelser for visse mælkeprodukter) eller er fetaost en særlig græsk ost med helt særlige kendetegn (det vil sige en **oprindelsesbetegnelse**) som følge af de anvendte råstoffer, produktionsmetoder og produktionssted?

Danmark, Frankrig og Tyskland anfører til støtte for argumentet om at feta er blevet en artsbetegnelse, blandt andet at fetaost har sin oprindelse på hele Balkan og ikke kun i Grækenland, at "feta" kommer fra italiensk og betyder "skive" samt at fetaosts internationale omdømme ikke har nogen klar eller direkte forbindelse til et område i Grækenland, men i høj grad er et produkt af andre landes - herunder Danmarks - produktion og eksport af feta gennem den sidste halvdel af det 20. århundrede. Det anføres også, at Kommissionen selv ved besvarelsen af et spørgsmål i 1985 fra et medlem af Europa-Parlamentet har tilkendegivet, at "Feta [er] en ostetype og ikke en artsbetegnelse."

Hertil svarer Domstolen, at 85 % af forbruget af fetaost sker i Grækenland, at flertallet af forbrugerne i Grækenland er af den opfattelse at betegnelsen feta har en geografisk betydning⁴, samt at markedsføringen af fetaost i andre medlemsstater ofte markedsføres med henvisning til græsk kultur og til Grækenland. I Danmark markedsføres osten således ofte under betegnelsen "dansk feta", hvilket ifølge Domstolen antyder, at ordet "feta" uden brug af adjektivet "dansk" har bevaret sin græske tilknytning.

For så vidt angår Kommissionens "erkendelse" i Kommissionens besvarelse af et spørgsmål fra et medlem af Europa-Parlamentet, konstaterer Domstolen, at der på daværende tidspunkt ikke fandtes fælles EU-regler om beskyttelse af oprindelsesbetegnelser, men at betegnelsen "feta" på det tidspunkt nød beskyttelse i Grækenland i henhold til skik og brug⁵.

---

⁴ Domstolen har ifølge dommen ikke modtaget tilstrækkelig data om forbrugernes holdning til fetaost i andre medlemslande.

⁵ Domstolen tager herefter ikke yderligere stillingen til spørgsmålet.

Alt i alt når Domstolen herefter frem til at "feta" ikke er blevet en artsbetegnelse. Kommissionen har derfor handlet korrekt ved at godkende den græske ansøgning, da ansøgningen opfylder samtlige krav i forordningen.

Afsluttende bemærkninger

Domstolen traf sin afgørelse i "Store afdeling" det vil sige med deltagelse af i alt 13 dommere⁶. Den "Store afdeling" anvendes, når der er tale om mere principielle og/eller følsomme problemstillinger. Domstolen afgiver aldrig dissens, så det er desværre ikke muligt at vurdere, om afgørelsen er truffet i enighed, eller om der har været uenighed blandt dommerne. Domstolens afgørelse kan ikke appelleres.

Med venlig hilsen

Christian Dubois
(Tlf. 3611)

---

⁶ TV2 oplyste fejlagtigt i sine 19-nyheder den 25. oktober 2005, at "dommeren, der traf afgørelse i sagen, var græsk.". For god ordens skyld kan det oplyses, at Domstolens præsident, V. Skouris, er græsk, og at han var en af de 13 voterende dommere.